

آمپول دگزامتازون

آمپول دگزامتازون حاوی ۸ میلی گرم دگزامتازون سدیم فسفات در حجم ۲ میلی لیتر است.

دسته دارویی:

ضد التهاب کورتیکواستروئیدی

موارد مصرف:

- اختلالات سیستم اندوکرینی شامل نارسایی اولیه و یا ثانویه غدد فوق کلیوی
- بیماری های مرتبط با دستگاه گوارش
- بیماری های پوستی نظیر سندروم استیون- جانسون و پسوریازیس حاد
- بیماری های هماتولوژیک
- بیماری های کلیوی
- بیماری های چشمی
- بیماری های تنفسی
- آرتريت روماتوئید
- اختلالات کلاژن
- حساسیت های شدید و شوک آنافیلاکسی
- بیماری های نئوپلاستیک
- سایر موارد شامل:

درمان کوه زدگی یا ادم مغزی در ارتفاعات (Acute Mountain Sickness/ High Altitude Cerebral Edema). پیشگیری از تهوع و استفراغ ناشی از شیمی درمانی و یا رادیوتراپی، پیشگیری از تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی، کمک درمانی جهت تسکین درد در سرطان های پیشرفته، بیماران مبتلا به کووید-۱۹ بستری شده در بیمارستان، مننژیت باکتریایی، پیشگیری از عود مجدد میگرن، MS، توبرکلوزیس

موارد منع مصرف:

- حساسیت به دگزامتازون
- عفونت های سیستمیک مگر در صورتی که رژیم دارویی خاصی برای کنترل عفونت تجویز شده باشد.
- عفونت های سیستمیک قارچی
- از تزریق موضعی این دارو در مواقعی که در محل تزریق عفونت باشد پرهیز شود.

موارد احتیاط مصرف:

این دارو برای بیماری فعلی شما تجویز شده است لذا از مصرف آن در موارد مشابه و یا توصیه آن به دیگران خودداری نمایید.

در موارد زیر دارو را با احتیاط مصرف نمایید:

- __ توصیه می گردد این دارو در کمترین میزان دوز درمانی کارآمد و کوتاه ترین دوره درمانی مؤثر مصرف گردد. هر چند که در بعضی افراد مصرف میزان دوز پایین و یا دوره ی درمانی کوتاه سبب سرکوب محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-آدرنال (HPA) می شود. از قطع ناگهانی مصرف دارو در این دسته از بیماران خودداری شود و کاهش دوز تدریجی صورت گیرد.
- __ گایدلاین خاصی در خصوص تنظیم دوز در نارسایی های کلیوی و کبدی وجود ندارد؛ لذا به نظر می رسد نیازی به تنظیم دوز در این بیماران نیست.
- __ در صورت مصرف بیشتر از ۶ هفته، معاینات چشمی به صورت منظم و دوره ای انجام شود.
- __ به ندرت ممکن است سبب بروز واکنش های حساسیتی شدید و شوک آنافیلاکسی شود.
- __ از قطع ناگهانی و خودسرانه این دارو بپرهیزید. ممکن است لازم باشد دوز داروی شما به تدریج کاهش یابد. لذا به دستورالعمل های پزشک خود عمل نمایید.
- __ سندرم لیز تومور (tumour lysis syndrome; TLS) در بیماران مبتلا به بدخیمی های هماتولوژیک به دنبال مصرف دگزامتازون به تنهایی و یا به همراه سایر داروهای شیمی درمانی گزارش شده است.
- __ دگزامتازون باعث سرکوب آدرنال می شود. بنابراین می تواند منجر به هایپرکورتیزولیسم و یا سرکوب محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-آدرنال علی الخصوص در کودکان با سن کمتر شود.
- __ در بیماران مبتلا به نارسایی غده فوق کلیه، فتوکروموسیتوما، بیماری های قلبی-عروقی، بیماری های گوارشی، نارسایی کبدی، نارسایی کلیوی، هیپاتیت ب، میاستنی گراویس، دارای سابقه بیماری تبخال چشمی (ویروس هرپس سیمپلکس)، دارای سابقه تشنج و اسکروزیس سیستمیک با احتیاط مصرف شود.
- __ در افراد مسن و کودکان با احتیاط مصرف شود.
- __ در بیماران دچار اختلال تیرویدی ممکن است نیاز به تنظیم دوز باشد.
- __ مصرف این دارو ممکن است همراه با بیماری روحی، روانی (مانند افسردگی) باشد. لذا در حین مصرف دارو و نیز هنگام کاهش دوز تدریجی و قطع مصرف آن بیمار تحت مراقبت باشد.
- __ هموگلوبین، خون مخفی در مدفوع، BP، پتاسیم سرم، گلوکز خون، کراتین کیناز (در صورت بروز علائم میوپاتی)، تراکم استخوان، سرکوب محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-آدرنال در بیماران کنترل شود.

مقدار و نحوه مصرف:

به صورت عضلانی، تزریق/انفوزیون وریدی، داخل مفصلی، داخل بافت نرم و داخل ضایعه ای می توان تزریق کرد.

از تزریق اپیدورال پرهیز شود.

نحوه مصرف، میزان دوز مورد نیاز و طول دوره درمان براساس وضعیت جسمی و بیماری هر فرد به صورت جداگانه توسط پزشک تعیین می گردد.

مایعات سازگار جهت رقیق سازی: محلول تزریقی دکستروز ۵٪، محلول تزریقی سدیم کلراید ۰.۹٪.

بارداری:

بیمارانی که ممکن است باردار شوند باید در طول درمان و حداقل یک ماه پس از آخرین دوز دگزامتازون از روش های موثر پیشگیری از بارداری استفاده کنند. قبل از شروع درمان ترکیبی برای مولتیپل میلوما، بیمار تست بارداری انجام دهد.

مصرف دگزامتازون در دوران حاملگی در رده C قرار می گیرد. به طور کلی تجویز دگزامتازون در دوران بارداری توصیه نمی شود اما در صورت نیاز، با ارزیابی نسبت خطر و منفعتی که برای مادر و جنین دارد و با توجه به آخرین مطالعات با دستور **پزشک متخصص** انجام شود.

شیردهی:

با توجه به احتمال بروز عوارض جانبی جدی در نوزاد، توصیه می گردد با در نظر گرفتن اهمیت درمان برای مادر، تصمیم به قطع شیردهی و بستن دارو گرفت. ششود.

در صورت استفاده از دگزامتازون به عنوان بخشی از درمان ترکیبی مولتیپل میلوما در مادران شیرده، لازم است شیردهی در طول درمان و به مدت ۲ هفته پس از آخرین دوز دگزامتازون، قطع شود.

تداخلات دارویی:

از مصرف همزمان داروهای ذیل با دگزامتازون اکیدا پرهیز نمایید:

الدرلوکین، واکسن ب.ث.ژ (داخل مئانه ای)، کانیاپتان، فوزیدیک اسید، ایدالایسیب، میفه پریستون، دسموپرسین، پیمکرولیموس، تاکرولیموس، indium-111 capromab pendetide، لاپاتینیب، ناتالیزومب، نیلوتینیب، ریلپیویرین، رومیدپسین، سیمپرویر، وین کریستین، واکسن های زنده و ضعیف شده

در صورت استفاده از داروهای زیر حتما پزشک خود را مطلع سازید:

القا کننده ها و مهارکننده های سیتوکروم P450 3A4، دابرافنیب، انزالوتامید، میتوتان، استیری پنتول، ابروسیتینیب، باریسیتینیب، کارتی سل ایمنوتراپی، کلدریبین، کسپوفانژین، کوپسیستات، واکسن های کووید ۱۹، واکسن های تب دنگی (Dengue fever)، دنوزومب، دسیرودین، دیسولفیرام، فکسینیدازول، دابرافنیب، دالکاستاویر، دسموپرسین، ناتالیزومب، آنتی اسید ها، داروهای ضد دیابت، اپریتاننت، فوس اپریتاننت، تلپرویر، داکلاتاسویر، داساتینیب، نتوپیتاننت، فینگولیمود، الویتگراویر، فنی توپین، واکسن های غیرفعال و برخی داروهای دیگر.

عوارض جانبی:

هر دارو به موازات اثر درمانی مطلوب، ممکن است باعث بروز برخی عوارض ناخواسته نیز شود. اگرچه تمام این عوارض در یک فرد دیده نمی شود، لیکن در صورت بروز هر یک از عوارض زیر با پزشک خود مشورت کنید:

سرکوب آدرنال، اختلال در الکترولیت های بدن، اختلال در سیستم اعصاب مرکزی، اختلالات روانی و رفتاری شامل افسردگی و بی تفاوتی، سندروم کوشینگ، افزایش وزن، بازگشت مایعات (ادم)، افزایش قند خون، عفونت، پوکی استخوان، شکستگی فشاری

مهره های ستون فقرات، میوپاتی، استئونکروز، افزایش فشار داخل چشمی، گلوکوم، کاتاراکت، بیماری های پوستی، عوارض قلبی-عروقی، خونریزی های معده، سکسکه، افزایش اشتها، تهوع، التهاب غده پانکراس، زخم مری و معده، حساسیت و شوک آنافیلاکسی.

شرایط نگهداری:

- دارو در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری و از یخ زدگی محافظت شود.
- دور از تابش مستقیم نور آفتاب نگه داشته شود.
- پس از مصرف، باقی مانده دارو دور ریخته شود.
- دارو را دور از دسترس کودکان قرار دهید.
- از نگهداری و مصرف داروهای تاریخ گذشته خودداری نمایید.

References:

[Www.Drugs.com/FDA](http://www.drugs.com/fda) information

[Https://www.pdr.net/](https://www.pdr.net/)

UpToDate 2023

[Https://www.medicines.org.uk/emc](https://www.medicines.org.uk/emc)